تخته سفید شماره ۴۹

تاک

آموزش‌وپرورش کودکان حلقه مفقوده توسعه پایدار

کاوه رستمی*

● دغدغه اصلی سیاست‌گذاران و تصمیم‌گیران در هر نظامی، توسعه پایدار آن کشور است، اما آنچه باعث کسب نتایج متفاوت می‌شود، تفاوت در گزینش روش‌های مختلف دستیابی به آن است. با دقت به تاریخ کشورهای مختلف مشاهده می‌شود که هیچ کشوری توسعه پایدار را بدون توجه به شاخص‌های آموزش‌وپرورش به صورت اعم و آموزش‌وپرورش کودکان به صورت اخص تجربه نکرده است. در نتیجه مهم‌ترین نظام اجتماعی که بیش از همه با مفهوم سازوکارهای توسعه همراه است، نظام آموزش‌وپرورش است. به عبارت دیگر در تحقق توسعه یک کشور و پایه‌گذاری آن آموزش‌وپرورش جایگاه ویژه‌ای دارد. نگاهی گذرا و اجمالی به مقالات و پژوهش‌های انجام‌شده در قسمت‌های مختلف نظام آموزشی، مخصوصا آموزش‌وپرورش دوران اولیه کودکی نشان از وجود مشکلات (صلاحیت مربیان، محتوای آموزشی، نبود متولی واحد و...) بسیار دارد. همچنین نگاه به جایگاه آموزش‌وپرورش و معلم در بین برنامه‌های کلان ملی و در سند بودجه و نیز جایگاه و منزلت آن در سطح و در سلسله‌مراتب سازمانی و ارزشی جامعه مؤید همین نکته است. درست است در زمینه توسعه کمی نتایج قابل‌قبول و حتی قابل‌تحسینی صورت گرفته است، اما سردرگمی و نابسامانی‌های تئوریک بسیاری وجود دارد. به نظر می‌رسد که آموزش‌وپرورش و بالاخص آموزش‌وپرورش دوران اولیه کودکی از هدایت یک فلسفه یا نظریه تربیتی منسجم که سنخیتی بین اجزای آن وجود داشته باشد بی‌بهره است؛ فلسفه‌ای که در آن علاوه‌بر مسائل مربوط به هستی و ارزش و ایدئولوژی، موقعیت علم و تکنولوژی و سمت‌وسوی حرکت آنها و نیز نیازهای امروز فرد و جامعه در چارچوب مشخصی تنظیم شده باشد. پس مسئله کنونی ما مسائلی از قبیل تأثیر هوش بر عملکرد تحصیلی، تأثیر الگوهای خانواده بر میزان استرس دانش‌آموزان و نیازسنجی آموزشی مناطق مختلف شهر تهران که سرتیتر بسیاری از مجلات و فصلنامه‌های آموزشی و تربیتی است، نیست.

با این مقدمات، مسئله و مشکل کجاست؟ هم معلمان فرهیخته و اندیشمند و هم مسئولان، سیاسیون و تصمیم‌سازان مملکتی به‌خوبی به این امر آگاه و واقفند که با چه اقدامات و رویکردی قادر خواهیم بود از شرایط و موقعیت بسیار نگران‌کننده آموزش‌وپرورش کشورمان عبور کرده و با چه سازوکاری بر مشکلات آن فائق آییم، اما با تأسف و تألم باید اذعان کرد که اراده و عزم و باور لازم و کافی برای رفع نابسامانی‌های موجود در آموزش‌وپرورش کشورمان در عمل دیده نمی‌شود. به نظر می‌آید مشکل و مسئله عدم باور و فقدان اراده لازم و کافی برای اقدام عملی و مشترک در بدنه و درون سیستم تصمیم‌ساز و سیاست‌گذار کشور است. در نتیجه به این جمع‌بندی منطقی و تلخ دست می‌یابیم که به واقعیات دراین‌باره عنایت و توجه شایسته و مطابق با مصالح و منافع کشور نشده و به‌درستی تصمیم‌سازی و سیاست‌گذاری نشده است.

*پژوهشگر مؤسسه مطالعات کودکی مدرس

در حمایت از تنوع زبان‌آموزی در نظام آموزشی

چرا در ایران زبان رسمی دوم نداریم؟

سیدحسن الحسینی
معاون سابق آموزش‌وپرورش

خبر سیاسی-آموزشی جدید این بود: به گزارش ایرنا، «سیدمحمد بطحایی» به همراه مهدی سنایی سفیر ایران در دیدار با «ویاچسلاو نیکونوف» رئیس کمیته آموزش و علوم دومای روسیه، این مطلب را بیان کرد: دولت ایران قصد دارد انحصار زبان انگلیسی به‌عنوان زبان دوم شکسته شود و سایر زبان‌ها به‌ویژه زبان روسی نیز در ایران گسترش یابد.

وزیر آموزش‌وپرورش ایران افزود: من این موضوع را با وزیر آموزش‌وپرورش روسیه در میان گذاشتم و اعلام کردم که در صورت آموزش زبان فارسی در مدارس روسیه، ایران نیز می‌تواند در قالب تفاهم‌نامه‌ای آموزش زبان روسی را در مدارس خود داشته باشد. وی با بیان اینکه در سفر به مسکو، بازدیدی از یکی از مدارس روسیه داشتم، افزود: متأسفانه هیچ‌یک از دانش‌آموزان روسی شناختی از ایران نداشتند که ما امیدواریم با اجرای این طرح، روس‌ها شناخت بیشتری از ایران پیدا کنند. وزیر آموزش‌وپرورش ایران ابراز امیدواری کرد که طرف روسی از این پیشنهاد حمایت کرده و کارگروهی را دراین‌باره برای رسیدن به تفاهم‌نامه تشکیل می‌دهد.

کشور ایران از کشورهایی است که زبان دوم رسمی ندارد. درعین‌حال مردم ایران مشتاق یادگیری زبان دوم هستند؛ وجود فراوان و پرحجم مراکز زبان‌آموزی، حجم بالای مهاجرت‌ها به غرب، سمت‌وسوی علمی کشور به مراجع و مبادی علمی و نیاز نیروی تحصیل‌کرده به اعزام برای کار در کشورهای مقصد، محدودبودن کاربرد زبان فارسی (در عین ضرورت صیانت علمی از آن) و... همه و همه مدت‌هاست که نیاز به زبان دوم را در بین مردم به وجود آورده است. باید توجه داشت حتما بخشی از علل بی‌سوادی دانشگاهی در ایران فاصله دانشجویان و اساتید با آخرین یافته‌های علمی دنیاست. دنیایی که تولید علم و نیز زبان تکنولوژی در آن اغلب انگلیسی است.

اما چرا با وجود این مهم هنوز در ایران زبان دوم نداریم ولی در کشورهای اطراف عقب‌مانده حتی زبان دوم داریم و در کشورهای پیشرفته تا چهار زبان رسمی نیز از طریق نظام آموزشی آنان تدریس می‌شود!

شاید قبل از انقلاب نیاز امروز احساس نمی‌شد ولی به‌هرحال این بخشی از قصور و ناکارآمدی نظام آموزشی پیشین بوده است. بعد از انقلاب البته غفلت، غرب‌ستیزی و مذموم‌بودن زبان بلاد کفر همه و همه علت چنین ممانعت و محدودیتی بوده‌اند. علاوه بر اینها رویه آموزش‌وپرورش محافظه‌کار و مدیران محافظه‌کارتر این مهم را با مشکل جدی روبه‌رو کرد؛ بنابراین مدتی به شکل غیررسمی پیشنهاد انتخاب زبان عربی به‌جای زبان انگلیسی مطرح شد و اکنون وزیر محترم آموزش‌وپرورش زبان روسی را به‌جای زبان انگلیسی پیشنهاد می‌کنند!

در دوران اصلاحات بنده به‌عنوان معاون وزیر آموزش‌وپرورش ضرورت نظام آموزشی و کشور به زبان دوم را در شورای معاونین وقت مطرح کردم و به توصیه وزیر محترم با آقای حدادعادل در میان گذاشتم. ایشان به استدلال‌های بنده با دقت نظر گوش دادند؛ ولی در پایان بیان کردند زبان فارسی ستون خیمه کشور است و ما نمی‌توانیم و نباید زبان دوم داشته باشیم. از حاشیه ماجرا می‌گذرم و نقل آن را به وقت دیگری می‌سپارم. در پاسخ گفتم نیاز جامعه و راه علم را نمی‌توان بی‌پاسخ گذاشت و نمی‌توان جلوی انتخاب مردم را گرفت. مطمئن باشید زبان دوم به این مملکت می‌آید؛ بهتر است شما راضی نشوید با انفعال زبان فارسی چنین اتفاقی بیفتد؛ این خدمت به زبان فارسی نیست. من به هیچ روی معتقد نیستم فقط زبان انگلیسی؛ من فکر می‌کنم در آموزش‌وپرورش دموکراتیک حق انتخاب با خانواده‌ها و دانش‌آموزان است. ما در آموزش‌وپرورش باید ضمن رسمیت‌دادن به زبان انگلیسی بستر را برای آموزش دیگر زبان‌ها هم فراهم کنیم.

جایگزینی دستوری زبان روسی به‌جای زبان انگلیسی مورد نیاز مردم پاسخ مناسبی از طرف دولت تدبیر و امید نیست. از زبان روسی حتما استقبال نخواهد شد، مگر مرکزیت سیاسی آن را آمرانه دیکته کند که البته باز هم ناکام خواهد بود. فقط یک برداشت سخن وزیر قابل دفاع است که از تنوع زبان‌آموزی در کشور حمایت شود. اگر مقصود وزیر گزاره فوق باشد، شایسته سرزنش نخواهد بود.

نقدی بر آموزش‌وپرورش استان کردستان

حیدر بایزیدی
کارشناس ارشد علوم تربیتی

امروزه تأثیر بی‌بدیل آموزش‌وپرورش در توسعه همه‌جانبه جامعه موردتأکید تمام کشورها و سازمان‌های فرهنگی بین‌المللی است و نقش آن در ساختن انسان‌های پویا و آگاه یادآور این نکته است که صحنه مدیریت در آموزش‌وپرورش باید سرشار از پویایی و تحرک باشد. نظام آموزش‌وپرورش ایران نیز با توجه به وسعت حدود یک‌میلیون‌نفری نیروی انسانی و ده‌هاهزارنفری مدیریتی در سطوح مختلف مدیریت یکی از بزرگ‌ترین وزارتخانه‌ها محسوب می‌شود که باید این پویایی و تحرک را با انتخاب مدیران جوان و توانمند به ادارات کل آموزش‌وپرورش استان‌ها تزریق کند.

آموزش‌وپرورش استان کردستان با جمعیت نزدیک به ۳۰۰ هزار نفر دانش‌آموز و ۲۵ هزار نفر نیروی انسانی، همسو با بعضی از استان‌های دیگر از یکنواختی و عدم‌نوآوری در مدیریت رنج می‌برد. در استان کردستان بیشتر از هزار نفر کادر مدیریتی، مسئولیت اجرای برنامه‌ها و اهداف آموزش‌وپرورش را در ادارات و مدارس برعهده دارند و هر کدام از مدیران دارای سلایق و ویژگی‌های خاص مربوط به خود هستند که این ویژگی‌ها و سلایق به مرور به تجربه‌های گرانبهایی تبدیل شده که به‌عنوان سرمایه‌های آموزش‌وپرورش در استان تلقی می‌شوند، البته مفیدواقع‌شدن این سرمایه‌ها زمانی میسر خواهد شد که بتوان به درستی و در جای مناسب از آنها استفاده کرد.

اداره کل آموزش‌وپرورش استان کردستان به عنوان مرکز فرماندهی تعلیم و تربیت استان در عرصه تحول‌خواهی و پیاده‌سازی گفتمان تحول بنیادین دچار انفعال شده است. شاید از مشهودترین دلایل این انفعال بتوان به مدیریت‌های طولانی و یکنواخت در عرصه‌های مختلف نظام آموزشی استان اشاره کرد. در سال‌های اخیر با وجود تحولات چشمگیر در عرصه فناوری و دانش و تحولات جهانی و به تبع آن تا اندازه‌ای تحولات کشوری، عملا در بازدهی نظام آموزش‌وپرورش استان اتفاق خاصی نیفتاده و تغییرات صرفا ظاهری و در حد رفع تکلیف اتفاق افتاده است و گاهی با مستندسازی‌های رنگین این تغییرات ظاهری، حائز رتبه‌های برتر کشوری هم شده‌ایم. اما برای رسیدن به اهداف تحول بنیادین نیاز به تحرک و استمرار آن در آموزش‌وپرورش داریم و به نظر می‌رسد در اولین گام، منشأ این تحرک، جوان‌گرایی در سطوح مدیریت اداره کل، معاونان اداره کل و رؤسای شهرستان‌ها و مناطق است.

با نگاه اجمالی به سنوات خدمت سطوح مدیریت در اداره کل و مناطق آموزشی‌وپرورشی این نکته پرواضح است که مدیریت در اداره کل و ادارات و مناطق تابعه از پیری رنج می‌برد و این مدیریت پیر بر توسعه تأثیر منفی می‌گذارد، تصمیم‌گیری را همراه با تردید می‌کند و به تأخیر می‌اندازد و محافظه‌کاری و عدم‌ریسک‌پذیری را تقویت می‌کند.

مصداق بارز این یکنواختی و فرسودگی در اداره کل آموزش‌وپرورش استان کردستان بسیار ملموس است، معاونان مدیر کل یا ۳۰ سال سابقه خدمت خود را گذرانده‌اند یا در آستانه ۳۰سالگی سابقه خدمت خود هستند و در بیش از یک دهه اخیر یا به جبر بازنشستگی، مسئولیت را به دیگران واگذار کرده‌اند یا فقط با سرخوردن از یک معاونت به معاونت دیگر کوچ کرده‌اند، غافل از اینکه با گذشت زمان هر مدیری ناخودآگاه ممکن است دچار یکنواختی و فقدان انگیزه شود و در مورد انتخاب رؤسای ادارات و مناطق آموزش‌وپرورش در استان هم، یا همین روال معاونان اداره کل، حکمفرماست یا نمایندگان مجلس به جای معلمان، زحمت انتصاب رؤسای ادارات را از مدیر کل سلب کرده‌اند. ناگفته نماند به صورت انگشت‌شمار مدیران جوانی در شهرستان‌ها درحال‌حاضر مسئول ادارات هستند.

البته بر این نکته واقفیم؛ زمانی که شعار جوان‌گرایی داده می‌شود، باید در حوزه‌های مختلف افراد مستعد جذب شوند و پرورش یابند و استفاده از جوانان در مدیریت‌های اداره کل و ادارات تابعه مستلزم تربیت نیروهای شاخص و توانمند است. اما تجربه نشان داده است حضور جوانان در مدیریت‌های سطوح مختلف به‌خودی‌خود موجب تزریق نشاط و تحرک و انگیزه در مجموعه شده و به طور مؤثری در افزایش نوآوری و بهره‌وری و نیز افزایش راندمان کار و کیفیت کاری آن مجموعه دخیل خواهد بود.

سخن پایانی اینکه از یک سو اگرچه خدمات مدیران فعلی اداره کل و مناطق تابعه که نزدیک به یک دهه است سکان‌دار مدیریت در حوزه خود هستند، بر هیچ‌کس پوشیده نیست، اما سیستم چرخشی انتصاب آنها در پست‌های مدیریتی در این ۱۰ سال، تمام جنبه‌های استعداد مدیریتی آنها را به محک گذاشته و زمان آن فرا رسیده که روحی تازه در کالبد آموزش‌وپرورش استان دمیده شود. از سویی دیگر استان کردستان به واسطه جایگاه فوق‌العاده حساس فرهنگی، اجتماعی و سیاسی خود در کشور، آموزش‌وپرورش در این استان بیشتر از سایر استان‌ها به جوان‌گرایی و حضور متعدد جوانان در میادین مدیریتی نیازمند است و بر مدیران عزیزی که سال‌هاست بر کرسی مدیریت در آموزش‌وپرورش استان تکیه زده‌اند، واجب است تجربیات گرانبهای خود را که حاصل یک عمر کار و فعالیت دلسوزانه آنهاست، در اختیار کسانی قرار دهند که تربیت‌یافتگان همین سیستم هستند و سال‌هاست در انتظار فرصتی‌اند تا توانایی‌های خود را صرف اهداف بلند و کوتاه‌مدت نظام آموزشی استان و کشور خود کنند.

نگاه

جایگاه نامعلوم پیش‌دبستانی در نظام آموزشی

● در کشور ایران تحصیل برای کودکان شش تا ۱۴ سال اجباری است و اگر بنا به هر دلیلی والدین کوتاهی کنند مجرم هستند و باید جریمه پرداخت کنند، اما دریغ از اینکه این قانون ضمانت اجرائی ندارد. بر اساس سرشماری مرکز آمار ایران، تعداد چهار میلیون کودک بازمانده از تحصیل در ایران وجود دارد. منظور از کودک بازمانده از تحصیل، آن گروه سنی از جمعیت است که در سنین مدرسه؛ یعنی بین ۷ تا ۱۶ سال باید در طول سال تحصیلی در چرخه آموزشی کشور حضور داشته باشند، اما به هر دلیلی وارد چرخه آموزش نشده یا بعد از مدت کوتاهی از آن خارج شده‌اند. بر اساس یافته‌های پژوهشی، بیش از ۲۵ درصد از دانش‌آموزان سالانه از مدارس ترک تحصیل می‌کنند که این آمار بسیار نگران‌کننده است و سرنوشت این دانش‌آموزان معلوم نیست، اما مشکل به همین‌جا ختم نمی‌شود. بررسی شاخص‌ها نشان می‌دهد ۵.۳ درصد از کودکان به‌موقع و در پایان شش‌سالگی در کلاس اول دبستان ثبت‌نام نمی‌شوند و اکثر آنها در مناطق محروم هستند که اگر در پیش‌دبستان حضور پیدا کنند، قطعا در پایه اول دبستان هم ثبت‌نام خواهند کرد. برنامه تلویزیونی «پرسشگر» که روزهای جمعه ساعت ۲۲ از شبکه آموزش پخش می‌شود، سرفصل جدیدی راجع به موضوع مهم «آموزش پیش از دبستان» باز کرده است. رخساره فضلی، مدیرکل دفتر آموزش پیش‌دبستانی که سال‌های زیادی است تمام همتش را گذاشته تا موضوع پیش‌دبستانی در کشور به رسمیت شناخته شود در این برنامه یکی از چالش‌های جدی عملی‌نشدن این موضوع را ناهماهنگی دستگاه‌های متولی می‌داند.

اکنون ۱۴ نهاد و مؤسسه در دوره آموزش پیش‌دبستانی فعالیت دارند که هرکدام دارای ضوابط و قوانین خاص خود هستند. تعیین شاخص‌های آموزشی و پرورشی و تدوین محتوا و نظارت بر مهدکودک‌ها از حیث آموزشی و پرورشی با وزارت آموزش‌وپرورش و صدور مجوز ارائه برنامه با سازمان بهزیستی کل کشور است.

رخساره فضلی با اشاره به چالش‌های آموزش پیش از دبستان می‌گوید: «آموزش قبل از دبستان تنها از جنبه علوم تربیتی و جامعه‌شناسی مورد توجه قرار نگرفته، بلکه در علم عصب‌شناسی، علوم شناختی و حوزه یادگیری هم بر ضرورت آن تأکید شده است. شخصیت افراد از دوران کودکی شکل می‌گیرد. همچنین از منظر اقتصادی نیز پیامدهای مثبتی دارد؛ گفته می‌شود هر هزار تومان سرمایه‌گذاری در دوران کودکی، ۱۶ برابر بازگشت سرمایه خواهد داشت». متأسفانه هنوز پیش‌دبستانی برای سیاست‌گذاران ما هزینه سربار است و کمتر کسی موضوع سرمایه‌گذاری در این دوران را جدی می‌گیرد. برای اولین‌بار در سال ۱۳۹۴ از محل بودجه مصوب وزارت آموزش‌وپرورش با هماهنگی سازمان برنامه‌وبودجه، مبلغ ۵۰ میلیارد تومان به‌عنوان یک ردیف مستقل، تحت عنوان «اعتبارات توسعه کمی‌وکیفی آموزش پیش از دبستان» اختصاص داده شد و در قالب آموزش پیش‌دبستانی یک‌سری فعالیت‌هایی تعریف شد که هرکدام از آنها بر اساس شرایط اقلیمی و جغرافیایی و آموزشی که در مدارس پیش‌دبستانی باید صورت بگیرد، هزینه شد، اما بعدها به گفته مسئولان وزارتخانه، این تخصیص بودجه صرفا از این جیب به آن جیب بوده و هنوز پیش‌دبستانی با موضوع نبود بودجه دست‌وپنجه نرم می‌کند.

جدول ۳۰۸۸ ■ طراح: بیژن گورانی

افقی:

۱- خواهر مادر- دوست- برده ۲- ترمومتر- ماه دوم بهاری ۳- لقمان از بی‌ادبان آموخت- نیرنگ- در بیان علت به کار می‌رود ۴- از جنس آهن- عنوان هر یک از پادشاهان ساسانی- برگزیده از هر چیز ۵- دست عرب- دریاچه‌ای در مرز قزاقستان و ازبکستان- قله- جانشین او ۶- اقدام به کار خطرناک- ویرگول- دست‌آموز ۷- رب‌النوع جنگ در روم قدیم- ضرباهنگ- الفت ۸- چهارمین پیشوای مسلمانان جهان که سالروز ولادتش را تبریک می‌گوییم ۹- از الفبای فارسی- وحشی و غیرمتمدن- نوعی ماشین چاپ مسطح کوچک ۱۰- هدیه‌دادن- نوعی انرژی- رها ۱۱- تعطیلی- معبد یهودیان- سرشماری- علامت اختصاری نسخه بدل ۱۲- عذاب و عقوبت- ابریشم مصنوعی- دزد ۱۳- ضامن سلامتی است- پوشاننده- هم‌داستان رامین ۱۴- فاقد نظم و قانون و قاعده- همه موجودات جهان ۱۵- شناکردن- هم‌داستان کلیله- جلوافتادن.

عمودی:

۱- پروردگار عالم- بیماری اختلال عمل کبد- پایان و آخر ۲- از انواع مسابقه‌های تیمی سرعتی- هم‌عقیده- چاشنی غذایی ۳- خواهش و تمنا- نام مادر امام هادی(ع)- نوعی کف پوش پرزدار ۴- آخرین زندانی نازی- به آرزو نرسیده- نظریه ۵- فریاد- باغبانی که تاک پرورش می‌دهد- آفرین ۶- سوره پانزدهم قرآن- معجون- صدای باران ۷- بدون آستر- گیاهی- پیش‌شماره تلفن ۸- خشک- سختی و مشقت - نیکو روی ۹- خشکی- کتابی ارزشمند تألیف شیخ مرتضی انصاری- شبیه و نظیر ۱۰- پارچه نخی ساده- فراگیرکردن- بخش کوچکی از یک چیز ۱۱- فرمانده- شهری در روسیه- زندانیان ۱۲- زیاده‌روی در توصیف- پایتخت سلسله سامانیان- نشانه مصدر جعلی ۱۳- شعله آتش- غاری زیبا و شگفت‌انگیز در زاهدان- رواج ۱۴- مجموع دانه‌های پنبه و تارهای آن- سرور شهیدان اهل قلم- فرمانبرداری ۱۵- نوشتاری- ستمکار و بی‌رحم- ظلم و جور.

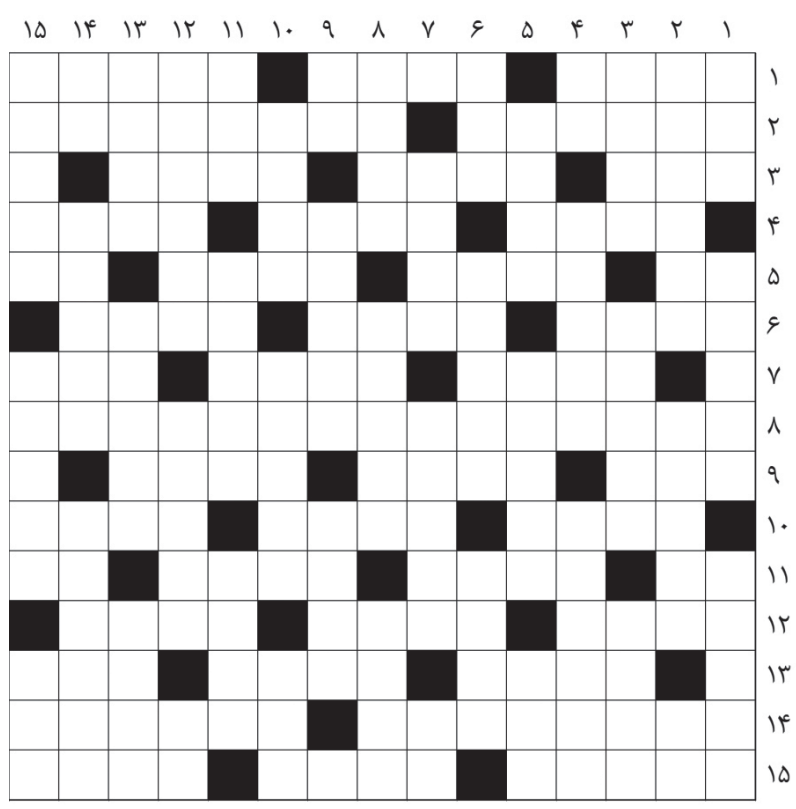

حل سودوکو سخت

۳	۶	۹	۲	۷	۴	۱	۸	۵
۲	۷	۸	۵	۱	۶	۴	۳	۹
۱	۴	۵	۳	۸	۹	۲	۶	۷
۶	۱	۷	۹	۵	۳	۸	۴	۲
۸	۹	۲	۴	۶	۱	۷	۵	۳
۴	۵	۳	۸	۲	۷	۶	۹	۱
۵	۲	۶	۷	۹	۸	۳	۱	۴
۷	۳	۱	۶	۴	۵	۹	۲	۸
۹	۸	۴	۱	۳	۲	۵	۷	۶

حل سودوکو ۲۰۸۳

۸	۳	۶	۴	۲	۹	۱	۵	۷
۴	۲	۷	۱	۸	۵	۳	۶	۹
۹	۱	۵	۶	۳	۷	۲	۴	۸
۳	۷	۲	۵	۴	۱	۹	۸	۶
۵	۴	۱	۹	۶	۸	۷	۳	۲
۶	۸	۹	۲	۷	۳	۴	۱	۵
۷	۵	۳	۸	۱	۲	۶	۹	۴
۲	۶	۸	۳	۹	۴	۵	۷	۱
۱	۹	۴	۷	۵	۶	۸	۲	۳

جدول ۳۰۸۷

سودوکو سخت ۲۰۸۴

زمان پیشنهادی: ۴۰ دقیقه

قانون‌های حل جدول سودوکو:

۱- در هر سطر و ستون باید اعداد یک تا ۹ نوشته شود. بدیهی است که هیچ عددی نباید تکرار شود.

۲- در هر مربع ۳×۳ اعداد یک تا ۹ باید نوشته شود و در نتیجه هیچ عددی نباید تکرار شود.

				۴		۱		
	۹				۶		۸	
	۱		۳	۷		۴		
		۷		۱	۳			۵
۲			۴	۶		۷		
		۱		۵	۴		۷	
	۳		۶				۲	
		۲		۳				

سودوکو ساده ۲۰۸۴

زمان پیشنهادی: ۲۰ دقیقه

سودوکو

سودوکو Sudoku یک واژه ترکیبی ژاپنی به معنای عددهای بی‌تکرار است و امروزه به جدولی از اعداد گفته می‌شود که به عنوان یک سرگرمی رایج در نشریات کشورهای مختلف به چاپ می‌رسد.

۴		۱	۶		۵		۷	
	۶		۸					۲
	۳	۲			۴			
۸		۴	۵			۷		
				۷				
		۶			۸	۹		۵
			۴			۵	۹	
۹					۳		۱	
	۵		۷		۶	۲		۴